

В.О. МАТРОСОВА, канд. екон. наук, доц. НТУ «ХПІ»
О.О. СЕМЕНОВА, студентка, НТУ «ХПІ»

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Стаття присвячена актуальній на сьогоднішній день проблемі інноваційного розвитку України. У статті розглянуто та проаналізовано становище України на світовому ринку, її сильні і слабкі сторони у сфері інноваційної діяльності, зазначено місце інноваційного потенціалу в системі управління підприємством. Визначено основні чинники, що впливають на формування корпоративного інноваційного потенціалу.

Ключові слова: індекс, інноваційна діяльність, інноваційна активність, інноваційний потенціал підприємства, моніторинг інноваційного потенціалу, корпоративна стратегія інноваційного потенціалу, управління.

Вступ Входження України до групи держав, в яких домінує інноваційний шлях розвитку, потребує залучення фінансових і кадрових ресурсів, збільшення долі інноваційної продукції в обсязі промислового виробництва підвищення інноваційної активності підприємств. За таких умов вони змушені постійно шукати нові, більш ефективні методи господарювання, відшукувати наявні резерви розвитку, знаходити нові ринки збуту власної продукції, а також постійно працювати над розробкою та впровадженням різноманітних інновацій, які зможуть забезпечити виживання підприємства в умовах конкурентної боротьби. Уміння формувати й ефективно використовувати інноваційний потенціал стає вирішальним фактором забезпечення конкурентоспроможності та розвитку, вітчизняних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і літератури Значний вклад в розвиток методології формування стратегії розвитку і управління внесли вчені: Ансофф І., Друкер П., Котлер Ф., Томпсон А., Віханський О., Оберемчук В., Фатхутдінов Р. та інші. Дослідженнями проблем розвитку інноваційної діяльності також займалися видатні зарубіжні та вітчизняні вчені: Санто Б., Твісс Б., Ільєнкова С., Ілляшенко С., Семиноженко В. Ю. Бажал, С. Глазьев, А. Краснокутська, Д. Кокурін, Федулова Л.І., Чухрай Н.І., Лапіна Н.І та ін. Особлива увага в працях цих авторів приділена проблемам ефективного відтворення інновацій та механізмів формування інноваційних стратегій. Однак дослідження в області стратегії формування інноваційного потенціалу підприємства не є завершеними.

Метою статті є комплексна оцінка стану інноваційної діяльності в Україні та вдосконалення теоретичних положень щодо стратегії формування корпоративного інноваційного потенціалу.

Постановка проблеми Характерною тенденцією сучасного етапу розвитку економіки України слід визначити тривалу та затяжну початкову стадію її становлення, що не дозволяє повною мірою реалізувати її потенційні можливості. Зокрема, це проявляється в недостатній інноваційній діяльності. За таких умов актуальною стає проблема вираховування позитивних та негативних факторів впливу на зазначений процес, а також уточнення теоретико-методологічних основ стратегії формування інноваційного потенціалу.

Матеріали досліджень У 2013-2014 роках індекс глобальної конкурентоспроможності України склав 4,05% бала [10]. Міжнародні експерти визнають, що рейтинг української економіки в цілому є досить низьким. Для оцінки положення України на світовому ринку в поточний момент досить розглянути позиції країни в міжнародних рейтингах в таблиці [б, с. 83-94].

Таблиця – позиція України в міжнародних рейтингах

Назва рейтингу	2009	2010	2011	2012	2013
	Позиція (Україна/Загальна кількість країн у рейтингу)				
Global Competitiveness Index of World Economic Forum	72/134	82/133	89/142	82/142	73/144
у тому числі: Innovative component GCI	66/134	80/133	88/142	93/142	79/144
Competitiveness Rating of World Competitiveness Year book	54/56	57/59	57/59	56/59	н/д
The Doing Business Rating	145/181	147/183	149/183	152/183	112/189
Index of Economic Freedom of Heritage Foundation	152/179	162/179	163/179	163/179	н/д
Corruption Perception Index of Transparency International	146/180	134/178	152/183	н/д	н/д
KOF Index of Globalisation	47/208	46/181	53/156	44/208	н/д

Із таблиці видно, що Україна належить до країн з нестабільними умовами ведення бізнесу, несприятливою ситуацією в податково-бюджетній та фінансово-кредитній сферах. Більше того, Standard & Poor's оцінює перспективи України як негативні. Серед основних невикористаних можливостей особливу увагу слід приділити під індексу «Інновації» та «Технологічна готовність». Рейтинг України за підіндексу «Інновації» в 2012-2013 рр. відповідає 71-му місцю. Найбільший вплив на підвищення значення цього рейтингу в 2012-2013 рр. в порівнянні з попереднім періодом зробило мала зміна таких його складових, як: якість науково-дослідних інститутів (+8 позицій), державні закупівлі новітніх

технологій і продукції (+15 позицій), наявність вчених і інженерів (+26 позицій), кількість патентів, отриманих у США на 1 млн. населення (+20 позицій). За показником «інноваційна здатність» Україна змістилася вниз на 16 позицій, оскільки вітчизняні підприємства в більшому ступені використовують іноземні технології шляхом отримання ліцензій, ніж власні розробки і дослідження [2, с. 168-172].

Нині рівень інноваційної активності більшості підприємств України є низьким, зокрема середня частка реалізованої інноваційної продукції у загальному обсязі продукції промисловості становить близько 7%, а частка інноваційно-активних підприємств у загальній кількості промислових підприємств не перевищує 15%. При цьому залишається низьким обсяг впровадження на підприємствах нових технологічних процесів та інноваційних видів продукції [12, с. 4-6].

Крім того, 2/3 так званої інноваційної продукції, якою звітують вітчизняні товаровиробники, – це продукція нова лише для підприємства, тобто за своєю суттю не є інноваційною. А це в свою чергу говорить про те, що у вітчизняній економіці відсутній необхідний інвестиційний попит на інновації з боку підприємств [4, с. 82-83].

За даними Головного управління статистики [3] в Україні в 2012 р. інноваційною діяльністю у промисловості займалися 1758 підприємств, або 17,4 % обстежених промислових підприємств (у 2011 р. – 1679 підприємств, або 16,2 %). На технологічні інновації підприємства витратили 11,5 млрд грн.

На рисунку 1 можемо проаналізувати джерела фінансування інноваційних заходів вітчизняних підприємств за 2011-2012 роки.

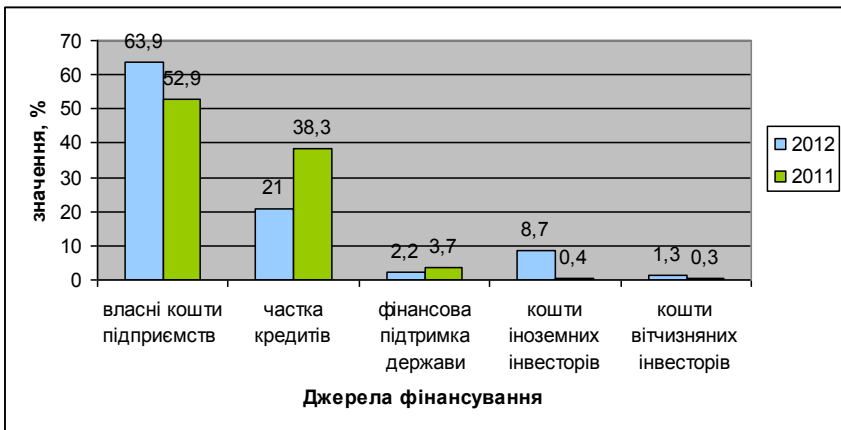

Рисунок 1 - Джерела фінансування інноваційних заходів підприємств України за 2011- 2012 роки

Впровадженням інновацій в 2012 р. займалися 1371 підприємство (78% загальної кількості інноваційно-активних). 704 підприємства впроваджували інноваційні види продукції, кількість яких склала 3403 найменувань, з них 962 - машини, устаткування, прилади, апарати. Нові технологічні процеси у звітному періоді ввели 598 підприємств. Їх кількість склала 2188 процесів, в тому числі маловідходних, ресурсозберігаючих – 554.

З цього слід зробити висновок, що в найближчому майбутньому не слід покладатися на підтримку іноземних інвесторів і масовий приплив іноземного капіталу в країну. Найбільш доступним джерелом коштів для активізації інноваційної активності всередині країни залишається український капітал (власні кошти підприємств, бюджетні кошти, різні фонди і т.д.) і ключовим фактором успіху в цьому процесі покликана стати зважена державна політика з активізації інноваційної сфери та залучення інвестицій в перспективні сектори економіки [5, с. 88].

В результаті обстеження підприємств, згідно інформації Держкомстату [3], встановлені фактори, що перешкоджають інноваційної діяльності: нестача власних коштів (80,1% обстежених підприємств); великі витрати на нововведення (55,5%); недостатня підтримка державного (53,7%); високий економічний ризик (38,7%); відсутність коштів у замовників (33,3%). Крім того, заважало: недосконалість законодавчої бази (40,4%); відсутність попиту на продукцію (16%); відсутність кваліфікованого персоналу (20%); відсутність можливості для кооперації з іншими підприємствами і організаціями (19,7%); брак інформації про ринках збуту (17,4%); брак інформації про нові технології (17,3) і тільки 15,5% обстежених підприємств відзначили свою несприйнятливості до нововведенням [11, с. 37-38].

Всесвітній економічний форум оприлюднив індекс конкурентоспроможності країн світу, а також оцінив, які негативні фактори найбільше позначаються на веденні бізнесу в Україні. Отримані результати можемо побачити на рисунку 2 [10].

В останні роки вітчизняні науковці і практики виявляють неабиякий інтерес до проблематики управління процесами переходу економіки й виробництва на інноваційний розвиток. І цьому є цілком об'єктивні причини, так країни, що стали на шлях інноваційного розвитку, отримують щорічно 80 - 85 % приросту ВВП за рахунок інноваційних чинників, до яких відносять нові вироби, нові технології їх виготовлення, нові методи організації виробництва і збуту тощо. Частка ж України у світовому обсязі наукомісткої продукції становить близько 0,1.

У цих умовах для України опора на інновації є єдиним можливим шляхом, який дозволить забезпечити сталий розвиток і входження на рівних до світового товариства цивілізованих країн. З вище сказаного зрозуміло, що реалії сьогодення вимагають від керівництва підприємств і організацій

усвідомлення важливості реформування суспільства у інноваційному напрямку.

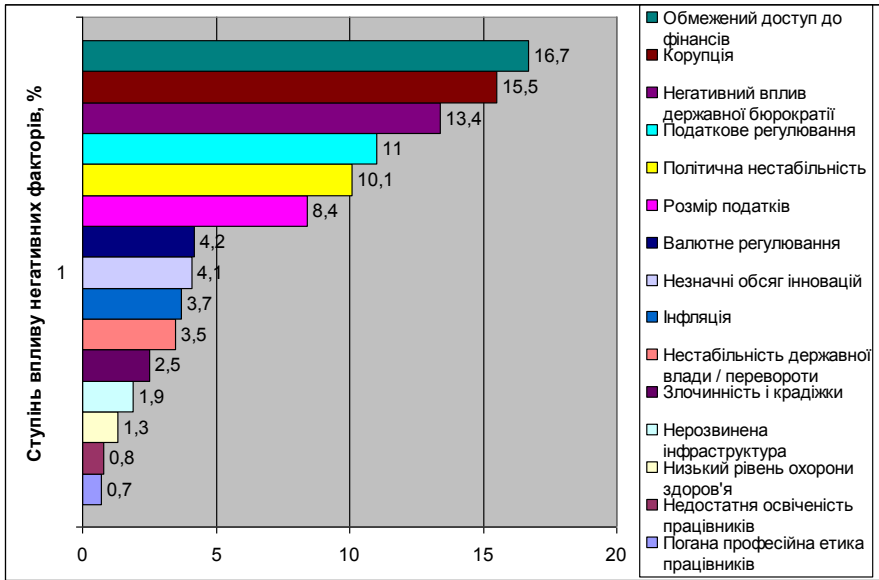

Рисунок 2 – Найбільш проблемні фактори для ведення бізнесу в Україні 2013-2014 роках

Кожному суб'єкту господарювання необхідно знати й розуміти теоретичні основи, закономірності процесу формування, структуру, джерела зростання, методи оцінки й напрями ефективного використання інноваційного потенціалу. Вільне володіння цими питаннями дасть змогу їм об'єктивно оцінювати свої можливості, розробляти нові напрями інноваційної діяльності, формувати ефективну стратегію інноваційного розвитку [11].

Потенціал підприємства є першоосновою інноваційної діяльності. За цим, методологічною базою сутності інноваційного потенціалу є поняття «потенціал», який має специфічні особливості з урахуванням цільової спрямованості, тобто забезпечення заданого (бажаного) рівня інноваційної активності підприємства [13, с.25-26].

Рівень використання інноваційного потенціалу, у свою чергу, залежить від якості прийнятих інноваційних і інвестиційних рішень на кожному етапі інноваційного процесу, а також від ступеня інформаційної забезпеченості цього процесу [7, с.116-120].

Однак при оцінці інноваційного потенціалу необхідно оцінити і інноваційний клімат (ІК - сукупність зовнішніх умов, від яких залежить здатність господарюючого суб'єкта реалізувати свої інноваційні цілі), умови якого можуть виявитися вирішальними в процесі реалізації інноваційних цілей. Іншими словами, необхідно визначити залежність інноваційного потенціалу від зовнішніх факторів.

Внутрішньо-фірмовий механізм управління інноваційним кліматом передбачає створення системи концептуального проектування нововведень, форм забезпечення інновацій, оптимізацію використання інноваційних ресурсів і організаційно-структурні перетворення.

Світовий досвід управління нововведеннями свідчить про необхідність відстеження нововведення ще на стадії синтезу інноваційних ідей. У процесі управління внутрішньо-фірмовим інноваційним кліматом, особливу увагу необхідно приділити і розробки стратегічної програми інноваційного управління, яка повинна полягати в реалізації наступних напрямків:

1) товарної інноваційної стратегії (вибір типу номенклатури виробленої продукції, асортименту, зміна масштабів виробництва, поліпшення якості продукції);

2) ринкової інноваційної стратегії (вибір структури ринку збуту і методів формування ціни);

3) ресурсної інноваційної стратегії (впровадження інноваційних технологій управління системами запасів сировинних ресурсів);

4) технологічної інноваційної стратегії (впровадження інноваційних технологій);

5) інтеграційної інноваційної стратегії (забезпечення взаємодії постачальницько-виробничо-збутових структур);

6) інвестиційно-фінансової інноваційної стратегії (залучення зовнішніх фінансових ресурсів, повернення залучених коштів, інвестування власних наявних коштів).

Крім того, особливою функцією активізації внутрішньо-фірмових інноваційних процесів виступає розвиток інноваційної культури з метою орієнтації суб'єктів інноваційних відносин на довготривалі цілі, де визначальним у цьому питанні повинна, на думку автора, стати позиція держави в гарантіях норм взаємодій на всіх рівнях.

Формування та реалізація інноваційного потенціалу промислових підприємств у значній мірі залежить від розвитку інноваційного середовища, яке формується вибірково в певних географічних регіонах, тому доцільно говорити про існування і розвиток певних осередків інноваційного середовища.

Стратегія формування інноваційного потенціалу припускає, в першу чергу, оцінку стану підприємства в результаті розробки, впровадження, використання та практичної реалізації інновацій, а також оцінку його впливу на сукупний (ринковий) потенціал підприємства та залежності від цього потенціалу [9, с.15-16].

Орієнтація інноваційної діяльності підприємства на концепцію маркетингу дозволяє з її допомогою розвинути інноваційний потенціал, насамперед його маркетингову (ринкову) складову. Маркетингове забезпечення формування інноваційного потенціалу дозволяє налагодити необхідний рівень комунікації зі споживачами, виявляти їхні потреби ще на етапі створення інновації, що сприяє виходу на ринок саме з тією інновацією, на яку існує або може бути сформований попит, відповідного рівня якості та обслуговування.

Маркетингове забезпечення формування інноваційного потенціалу полягає у реалізації чотирьох основних функцій маркетингу: аналітичної, комунікативної, стратегічної і тактичної. Аналітична функція маркетингу у формуванні інноваційного потенціалу проявляється у виявленні споживчих потреб і адаптації діяльності підприємства відповідно до ринкових вимог. Комунікативна функція маркетингового забезпечення дозволяє безпосередньо формувати окремі складові інноваційного потенціалу, насамперед, нематеріальні активи і маркетинговий (ринковий) ресурс підприємства. Маркетинговий ресурс охоплює імідж (популярність) торгових марок підприємства, довіру з боку персоналу, кадрову базу маркетингового ресурсу (працівники маркетингових підрозділів), портфель замовлень тощо. Стратегічна функція маркетингового забезпечення проявляється у впливі концепції маркетингу на вибір стратегії розробки інновацій з метою підвищення результативності інноваційної діяльності підприємства.

Специфіка маркетингу в інноваційній сфері обумовлює виникнення поняття "інноваційний маркетинг", під яким розуміють діяльність на ринку нововведень, спрямовану на формування або виявлення попиту з метою максимального задоволення запитів і потреб, що базується на використанні нових ідей щодо товарів, послуг та технологій, які найкраще сприяють досягненню цілей підприємства та окремих виконавців.

Саме інноваційний маркетинг визначає тактику маркетингового забезпечення формування інноваційного потенціалу підприємства. Добір відповідних складових комплексу маркетингу сприятиме адаптації розробленої інновації до потреб ринку, а формування ринкового попиту на нововведення обумовлює необхідність застосування таких маркетингових прийомів, як активна збутова діяльність та просування нововведення на етапі виходу на ринок, дифузії інновацій.

Наявність значної кількості інновацій в умовах швидко змінюваного світового ринку дає підстави стверджувати про необхідність управління потоком інновацій. Логістичний потік інновацій – це потік інновацій, який циркулює в логістичній системі, а також між логістичною системою і зовнішнім середовищем, і є необхідним для забезпечення інноваційного розвитку системи. До основних детермінант логістичного управління потоком інновацій можна віднести час (тривалість інноваційного циклу), величину потоку (в кількісних і якісних показниках), витрати на інноваційну діяльність, корисність (ефект) інноваційної діяльності [13, с. 25-26].

Роль логістичного забезпечення формування інноваційного потенціалу промислового підприємства полягає у забезпеченні логістичної придатності інновації, тобто її відповідності вимогам логістичного управління; забезпеченні логістичної ефективності інноваційної діяльності підприємства шляхом мінімізації витрат ресурсів і часу; налагодженні міжфункціональної співпраці між підрозділами підприємства і розв'язанні конфлікту цілей; формуванні партнерських стосунків з контрагентами ринку, насамперед з постачальниками, шляхом формування логістичних ланцюгів.

Реалізація інноваційного потенціалу відбувається в процесі здійснення інноваційної стратегії та стратегії розвитку організації. За цим, розвинений інноваційний потенціал дозволяє підприємству підвищити свою конкурентоспроможність за рахунок найбільш повного задоволення потреб споживачів на основі постійних інновацій в процесі виробництва і реалізації товарів і послуг.

Інноваційний потенціал, з управлінської точки зору, має на меті забезпечення заданих (бажаних) темпів інноваційної активності підприємства, узгоджених з прийнятими на поточний стратегічний період орієнтирами [1, с. 78-114].

У зв'язку з цим, підприємство повинно будувати, підтримувати і реалізовувати систему стратегій, що має форму ієрархії, що включає в себе чотири управлінських рівня. У цій системі на першому рівні визначається найбільш загальна - корпоративна стратегія, на другому - сукупність ділових стратегій, на третьому - функціональні стратегії і на четвертому - виробничі (операційні) стратегії.

Корпоративна стратегія - це загальні напрямки розвитку корпорації в цілому. Ця стратегія визначає всі види діяльності, якими корпорація займається в даний час і має намір розвивати в майбутньому.

Розробка ділової стратегії (у світовій практиці - «бізнес-стратегія») полягає у виробленні підходів і методів, досягнення бажаних стратегічних показників в кожному виді бізнесу, включеного в загально корпоративний стратегічний план.

Функціональна стратегія – це план дій окремого функціонального підрозділу (функціональної зони) всередині певної бізнес-одиниці (підприємства, що входить до корпорації).

Виробнича (операційна) стратегія визначає методи управління основними структурними підрозділами (сферою розробок, виробничими підрозділами, відділом продажу, відділом закупівель) при вирішенні поточних оперативних завдань, що мають стратегічну важливість.

З метою підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємств система управління інноваційним потенціалом має:

1) забезпечувати стійку позицію на ринку за рахунок збалансованості між традиційними продуктами/послугами та запровадженням перспективних інновацій;

2) створювати умови для найбільш повного задоволення потреб клієнтів в нових товарах чи послугах;

3) забезпечувати взаємодію внутрішніх та зовнішніх елементів системи управління інноваційним потенціалом;

4) стежити за раціональним та цілеспрямованим використанням інноваційних ресурсів [14, с. 76-77].

Найважливішим фактором сталого розвитку підприємств є підвищення інноваційного потенціалу суб'єктів господарювання, яке неможливо без освоєння наукомістких технологій, ефективного використання інтелектуальних ресурсів, впровадження інноваційних розробок у промисловість. Значиму роль у процесі забезпечення сталого розвитку підприємств відіграє організація моніторингу інноваційного потенціалу, що передбачає багатоаспектне дослідження з виявлення тенденцій і перспектив подальшого розвитку підприємства.

Моніторинг, як засіб отримання статистично достовірної інформації та складання короткострокових і довгострокових прогнозів, необхідний для якісного управління процесом сталого розвитку підприємства, а також дозволяє сформувати необхідну основу системи раннього виявлення проблем, що виникають при забезпеченні сталого розвитку підприємства.

Для сталого розвитку підприємства моніторингове дослідження ІПП пропонується проводити в кілька етапів:

На першому етапі здійснюється збір інформації у відповідності з наступними напрямками моніторингового дослідження: кадровий потенціал науково-інноваційної сфери; стан і використання матеріально-технічної бази науково-інноваційної сфери; фінансовий стан науково-інноваційної сфери; інноваційна діяльність.

На другому етапі, на основі створеної інформаційної бази, проводиться діагностика стану інноваційного потенціалу на дату завершення всіх досліджень і на перспективу, з метою підготовки відповідного висновку.

На третьому етапі моніторингу за результатами діагностики поточного стану досліджуваного об'єкта виробляються можливі варіанти розвитку науково-інноваційної сфери на коротко-, середньо- або довгострокову перспективу. Як правило, формулюється кілька альтернативних варіантів, найбільш сприятливий з яких розглядається в якості базового для розробки рекомендацій та прийняття рішень.

На четвертому етапі формулюються рекомендації, що забезпечують стійке функціонування діяльності підприємства у відповідності з обраним варіантом розвитку, оцінюється ефективність заходів та заходів, спрямованих на підвищення інноваційного потенціалу промислового підприємства.

Для систематичного узагальнення результатів моніторингу інноваційного потенціалу промислового підприємства слід проводити щорічно. Інформація, отримана від учасників моніторингу, дозволяє прогнозувати зміни економічної

кон'юнктури та інвестиційного клімату, виявляти проблеми в русі фінансових потоків, покращувати взаємодію регіональних органів державного управління з керівниками промислових підприємств та організацій з конкретних питань, пов'язаними із здійсненням інноваційної діяльності на підприємствах [8, с.15-25].

Результати дослідження У роботі виявлено фактори, які на сьогоднішній день впливають на інноваційну активність країни і вітчизняних підприємств. Запропоновано методологічні й організаційно-економічні засади стратегії формування інноваційного потенціалу підприємства.

Висновки На сьогоднішній день однією з головних проблем України залишається формування фундаменту для ефективної її роботи на міжнародних ринках. Найбільш перспективним варіантом підвищення конкурентоспроможності країни є активізація інноваційної діяльності.

Проведено аналіз стану питання інноваційної діяльності в Україні, на підставі чого виявлені деякі проблеми, що перешкоджають економічному розвитку країни. Для того щоб Україна просунулася по шляху інноваційного розвитку, потрібно докласти великі зусилля в різних напрямках. Одним із варіантів розвитку інноваційної системи держави є орієнтація на іноземні інвестиції та імпорту інновацій. Відповідальність за успіх інноваційного бізнесу в країні повинні взяти на себе всі - держава, підприємці, науковці. Інноваційно-привабливим можна назвати те підприємство, що може вчасно реагувати на виклики сьогодення та вдосконалювати свій інноваційний потенціал, формувати нову інноваційну інфраструктуру та інноваційну культуру щоб бути лідером на інноваційному ринку, а також швидко адаптуватись до умов інноваційного клімату, проводити моніторинг інноваційного потенціалу. Саме тому вітчизняним підприємствам варто розпочати процес формування власної інноваційної стратегії і, адже в іншому випадку вони не зможуть успішно конкурувати з провідними світовими та вітчизняними інноваційними підприємствами.

Список літератури: 1. *Васюхин О.В., Павлова Е.А.* Развитие инновационного потенциала промышленного предприятия. Монография. – М.: АЕ, 2010. – 144 с. 2. *Глуценко Л. Д.* Усовершенствование государственного регулирования инновационной деятельности промышленных предприятий Украины / *Л. Д. Глуценко, Т. Н. Пильвоз* // Молодой ученый. — 2013. — №9. — С. 168-172. 3. Держкомстат <http://www.ukrstat.gov.ua/> 4. *Дементьев В. В., Вишневский В. П.* Почему Украина не инновационная держава: институциональный анализ // Журнал институциональных исследований.– 2010. – №2. 5. *Заречнев А, В. Мусиенко, О. Матвеевко.* Состояние инновационной деятельности в Украине. Вісник економічної науки України 2012. – № 2. 6. *Ільшиченко, Н.С.* Развитие национальной инновационной системы Украины как перспектива выхода на мировой рынок. / *Н.С. Ільшиченко, Е.А. Мишра* // Актуальні проблеми економіки. – 2013.- №5(143). – с. 83-94 7. *Ільшиченко С.М.* Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навчальний посібник. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2003. – 278 с. 8. *Колосова Т.В.* Мониторинг инновационного потенциала как инструмент обеспечения устойчивого развития предприятий: автореферат дис. доктора экономических наук : 08.00.05 / *Колосова Татьяна Валентиновна.* Нижний Новгород, 2011. – 45 с. 9. *Кочетков С. В.* Управление развитием инновационного потенциала промышленных предприятий : автореферат дис. доктора экономических наук : 08.00.05 / *Кочетков Сергей Вячеславович.* Санкт-Петербург, 2011.–45 с. 10. Международные эксперты оценили, какие факторы мешают ведению бизнеса в Украине.

<http://finance.obozrevatel.com/> 11. Розвиток інноваційного потенціалу підприємства. *Шаповал А. А., Йохна М. А.* http://lubbook.net/book_654_glava_18 12. Формування та оцінювання інноваційного потенціалу машинобудівних підприємств /*В. А. Гришко, О. Я. Колециук, Н. І. Крет* // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Проблеми економіки та управління. — 2009. — № 640. — С. 47-55. 13. *Чухрай Н.* Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове і логістичне забезпечення: Монографія. — Львів: Націон. ун-т "Львівська політехніка", 2002. — 315 с. 14. *Янковець Т. М.* Формування механізму розвитку інноваційного потенціалу підприємства. // ВІСНИК КНУТД – 2011. – №2.

Надійшла до редколегії 12.11.2013

УДК 658.589

Аналіз інноваційної активності підприємств України та стратегія формування корпоративного інноваційного потенціалу /В.І. Матросова, О.О. Семенова // Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013. - № 67 (1040) - С. 53-63. Бібліогр.: 14 назв.

Стаття посвячена актуальній на сьогоднішній день проблемі інноваційного розвитку України. В статті розглянуто і проаналізовані положення України на мировому ринку, її сильні та слабкі сторони в сфері інноваційної діяльності, вказано місце інноваційного потенціала в системі управління підприємством. Визначено основні фактори, що впливають на формування корпоративного інноваційного потенціала.

Ключевые слова: индекс, инновационная деятельность, инновационная активность, инновационный потенциал предприятия, мониторинг инновационного потенциала, корпоративная стратегия инновационного потенциала, управления .

This article is devoted to the actual date of issue of innovation Ukraine . The article reviewed and analyzed the situation in Ukraine on the world market , its strengths and weaknesses in innovation, innovative capacity specified place in the enterprise management system. The main factors influencing the formation of corporate innovation capabilities.

Keywords: index, innovation, innovation activities, innovation potential of enterprises , monitoring of innovation capabilities, corporate strategy innovation capacity management.

УДК 659.4.011

С.В. ЧЕРНОБРОВКІНА, асистент НТУ «ХПІ»

Г.М. УДЯНСЬКА, старший викладач НТУ «ХПІ»

PR-ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ПРОМИСЛОВОСТІ

Розглянуто концепцію передумов виникнення і розвитку зв'язків з громадськістю у промисловості, як особливого виду діяльності. Виділено ряд істотних комунікаційних проблем, які виникли з укрупненням і зростанням промислових підприємств. Обґрунтовано необхідність PR-діяльності на промислових підприємствах України. Сформульовано чотири основних напрямки PR-діяльності в промисловій сфері. Визначено статус створюваного PR-відділу на промисловому підприємстві.

Ключові слова: паблік рілейшнз, PR-діяльність, комунікації, громадська думка, промисловість, PR-підрозділ, статус PR-відділу